

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์พัฒนาคุณภาพของตน สามารถดำรงได้อย่างมีสันติและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ ซึ่งการศึกษาและสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของการพัฒนาประเทศ คือ คุณภาพของประชากร ประเทศจะพัฒนาก้าวหน้าไปไกลมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรส่วนใหญ่ในประเทศนั้นๆ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทำให้สังคมและสมาชิกของสังคมส่วนใหญ่ตามไม่ทัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่จะต้องช่วยให้ประชากรของประเทศทั้งในส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น ได้รับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาชีวิต ทำประโยชน์ต่อสังคมและก้าวหน้ากับความก้าวหน้าของวิทยาการและระบบการสื่อสารในปัจจุบัน ทั้งนี้จะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2542 ได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น รวมทั้งสนับสนุนการจัดการศึกษาของชุมชน ดังที่ระบุไว้ในแผนที่ 8 แนวนโยบายการศึกษา ที่ว่าปรับปรุงระบบบริหารการศึกษา ให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษารวมทั้งให้กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการจัดการศึกษาของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534, หน้า 67)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีรายละเอียดเกี่ยวกับความสำคัญของจุดมุ่งหมายและวิสัยทัศน์ของหลักสูตร ซึ่งกล่าวว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมองอนาคตว่าโลก และสังคมจะเปลี่ยนแปลง สถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กล่าวโดยสรุปก็คือให้บุคลากรในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม มีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร การให้ความสำคัญต่อท้องถิ่นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างชัดเจน จะเป็นก้าวสำคัญก้าวหนึ่งของการศึกษา ในการกระจายความรับผิดชอบระดับที่เป็นรากฐานของการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้มาเป็นเวลานาน หากเหตุการณ์เป็นไปตามที่เราคาดหวัง

กันไว้แล้ว ประเทศไทยก็จะมีประชากรส่วนใหญ่ที่มีการศึกษา มีชีวิตที่มีคุณภาพพอที่จะช่วยกันพัฒนาประเทศ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 27-28)

ตั้งแต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดการศึกษาในหลาย ๆ ประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการกระจายอำนาจการบริหารจัดการทางการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา หลักการมีส่วนร่วมของสังคม ชุมชน องค์กรเอกชนต่าง ๆ และการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา เพื่อให้มีอิสระในการบริหารและการจัดการ สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาตนเองตามธรรมชาติของผู้เรียนและเต็มตามศักยภาพ และได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลตามที่กล่าวมาข้างต้น ในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 100)

การที่กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ, 2544) เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรตามข้อกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตรก็เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นของตน เรียนรู้รายได้ และสังคมของตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตนได้ทางธรรมชาติและทางสังคม วัฒนธรรม และโดยเฉพาะในแต่ละประเทศแต่ละท้องถิ่นก็ยังมีความแตกต่างกันไปอีกด้วย ทั้งในเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ดังนั้น การกำหนดหลักสูตรแกนกลางสำหรับคนทั้งประเทศและหลักสูตรท้องถิ่นสำหรับคนในแต่ละท้องถิ่น ให้หลักสูตรยืดหยุ่นได้ตามสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกันไป และการศึกษาเป็น

กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญของงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้าง องค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายและแนวทางดำเนินการ การจัดการศึกษาในสวนของการให้ท้องถิ่น ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งส่งเสริมให้วิทยากรท้องถิ่นมาเป็นผู้สอนโดยมีค่าตอบแทน ให้ชุมชนและเอกชนมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลต่อการศึกษา

จากสภาพปัญหาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความรู้ความเข้าใจใน บทบาทหน้าที่ ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรท้องถิ่นยังไม่พอ เพราะว่าหลักสูตรท้องถิ่นยังเป็นเรื่องใหม่ ระบบการบริหารโรงเรียนยังไม่ดีพอ ขาดความกล้าแสดงออก รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ความเห็น ชอบในเชิงวิชาการยังไม่ดีพอ ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยของ เปลิยน ศรีรังสรรค์กุล (2527, หน้า 10) ที่กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความรู้ ความสามารถ และยังสอดคล้อง กับงานวิจัยของ โยทะภา แก้วปลั่ง (2529, หน้า 81)

ในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้ามามี ส่วนร่วม ในการร่วมคิด ร่วมทำ และส่งเสริมในการดำเนินงานตามหลักสูตรวิชาแกนของท้องถิ่น ตน พบว่า จากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ เพราะขาดความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ เป็นเพราะมีภาระงานมาก หรือขาดประสบการณ์ความรู้ในเรื่องการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หรือไม่เห็นความสำคัญ ของการศึกษา แต่บุคคลเหล่านี้ได้เข้ามามีบทบาทเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เป็นเพียงบอร์ดหรือคณะ กรรมการที่ปรึกษาหรือเพื่อรับทราบการดำเนินงานของหน่วยงานในระดับจังหวัด อำเภอ โรงเรียน เท่านั้น จึงเป็นจุดอ่อนของระบบคณะกรรมการการศึกษาในทุกกระดับ โดยเฉพาะระดับโรงเรียนที่ เป็นระดับที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543) ปัญหาที่พบจากหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้ยังไม่ตรงตามสภาพของท้องถิ่น ขาดการพัฒนาหลักสูตร ขาดการสานงานต่อในระดับท้องถิ่น หลักการบริหารงานการศึกษา มีการ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น แต่ยังคงดูเหมือนว่าทุกอย่างยังเป็นศูนย์รวมอยู่ที่ส่วนกลาง เอกสาร ประกอบหลักสูตรบางอย่างใช้ได้ไม่คุ้มงบประมาณที่ลงทุน เพราะพัฒนาจากส่วนกลาง ไม่ สามารถระบุลึกในสิ่งที่ เป็นของท้องถิ่นงบประมาณยังไม่มี การจัดสรรไปยังระดับท้องถิ่นเท่าที่ควร ผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เวลาที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ความมั่นใจในการ ทำงาน ในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ทำให้จากสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนา ชาย ฝั่งทะเลตะวันออก (สมทรง ชุมรักษ์, 2541) ผู้วิจัยเห็นความสำคัญ ของการกระจายอำนาจใน

การจัดการศึกษา โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม จึงได้จัดทำวิจัยเรื่องนี้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและความต้องการของท้องถิ่นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก
2. เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและรายได้ของชุมชน
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และรายได้ของชุมชน
5. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้ ทำให้ทราบสภาพ ปัญหา และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ว่าจัดอยู่ในระดับใด เพื่อจะนำผลการศึกษาวิจัยค้นคว้าไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง วางแผน การศึกษาของชุมชน ตลอดจนหาแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อันส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของคน

คำถามในการวิจัย

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเล

ตะวันออก อยู่ในระดับใด

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเล
ตะวันออก อยู่ในระดับใด

3. สภาพการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเล
ตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และรายได้ของชุมชนแตกต่างกันหรือไม่

4. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเล
ตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และรายได้ของชุมชนแตกต่างกันหรือไม่

5. แนวทางการแก้ไขการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนา
ชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเล
ตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และรายได้ของชุมชนแตกต่างกัน

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเล
ตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และรายได้ของชุมชนแตกต่างกัน

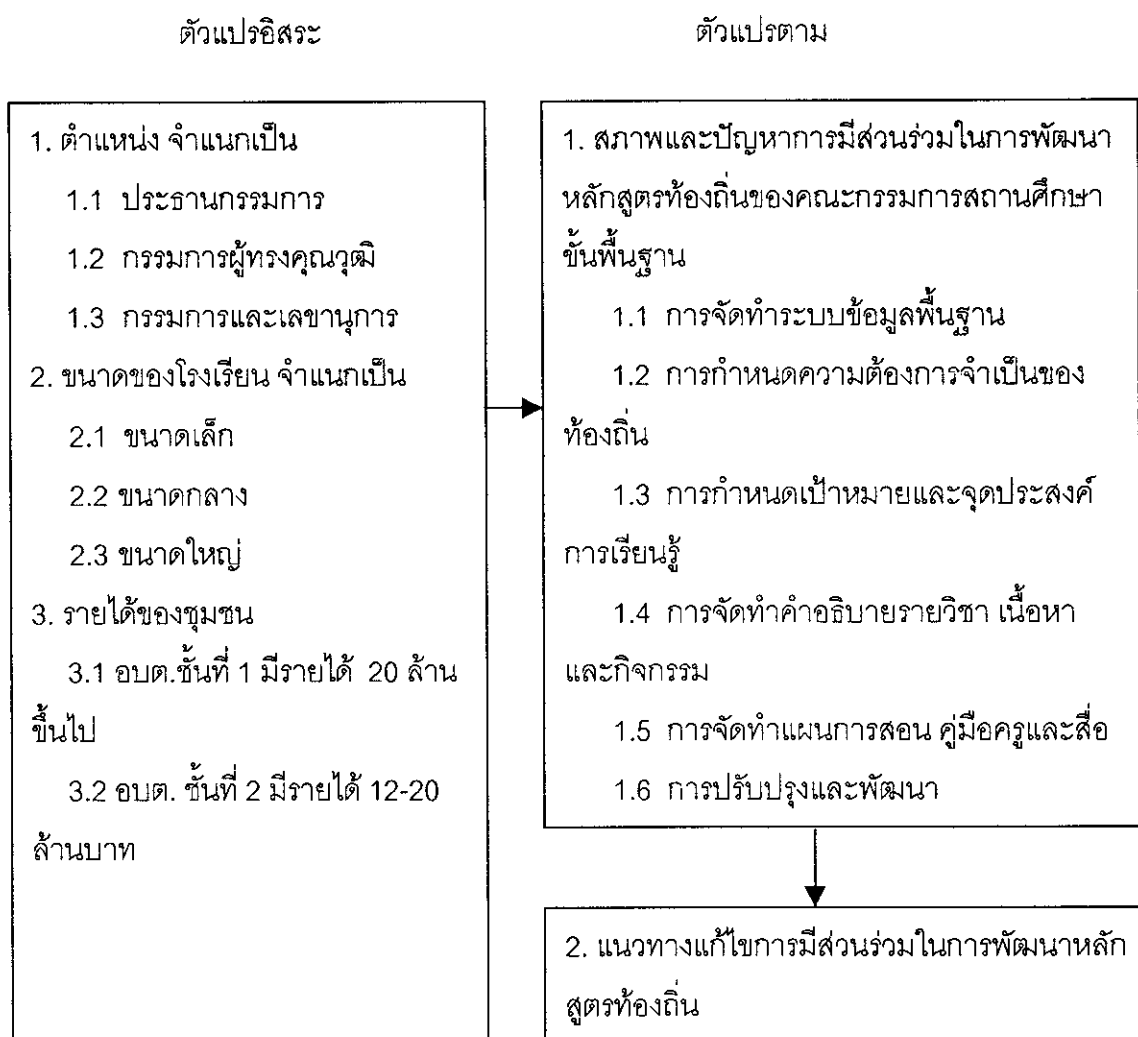
กรอบความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยใช้แนวคิดของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 68) ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจาก
กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมี 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. การจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น

3. การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้
4. การจัดทำคำอธิบายรายวิชา เนื้อหา และกิจกรรม
5. การจัดทำแผนการสอน คู่มือครู และสื่อ
6. การปรับปรุงและพัฒนา

โดยศึกษาและเปรียบเทียบจำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และรายได้ของชุมชน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

ศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยใช้แนวความคิดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 68) ในการพัฒนาลักสูตรท้องถิ่นจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้

- 1.1 สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาลักสูตรท้องถิ่น
 - 1.1.1 การจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน
 - 1.1.2 การกำหนดความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น
 - 1.1.3 การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 1.1.4 การจัดทำคำอธิบายรายวิชา เนื้อหา และกิจกรรม
 - 1.1.5 การจัดทำแผนการสอน คู่มือครู และสื่อ
 - 1.1.6 การปรับปรุงและพัฒนา
- 1.2 แนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการพัฒนาลักสูตรท้องถิ่น
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการและเลขานุการ จากโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 816 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มาจากกลุ่มประชากรโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 โรงเรียน โดยการหาสัดส่วนกำหนดโรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane', 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียน จำนวน 120 โรงเรียน กำหนดขนาดวิธีสุ่มโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็ก 28 โรงเรียน ขนาดกลาง 44 โรงเรียน และขนาดใหญ่ 48 โรงเรียน ประกอบด้วย ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 48 คน คณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ 42 คน และ กรรมการและเลขานุการ 30 คน รวม 120 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่ง ได้แก่

3.1.1.1 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.1.2 คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

3.1.1.3 กรรมการและเลขานุการ

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน ได้แก่

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.3 รายได้ของชุมชน หมายถึง สภาพชุมชนโดยแบ่งชั้นของ อบต. ว่ามีรายได้พื้นที่ และประชากรของ อบต. มาเป็นเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

3.1.3.1 อบต. ชั้นที่ 1 มีรายได้ 20 ล้านบาทขึ้นไป

3.1.3.2 อบต. ชั้นที่ 2 มีรายได้ 12-20 ล้านบาท

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนา ชายฝั่งทะเลตะวันออก

3.2.1.1 การจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน

3.2.1.2 การกำหนดความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น

3.2.1.3 การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.1.4 การจัดทำคำอธิบายรายวิชา เนื้อหา และกิจกรรม

3.2.1.5 การจัดทำแผนการสอน คู่มือครู และสื่อ

3.2.1.6 การปรับปรุงและพัฒนา

3.2.2 แนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้ามามีบทบาทให้ความเห็นชอบในการร่างหลักสูตร เฉพาะ เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

2. หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่นำข้อมูลด้านพื้นฐานของวัฒนธรรมท้องถิ่น ความเป็นอยู่ กิจกรรม ภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่น และนำมาจัดร่างเป็นกระบวนการตามหลักสูตร การเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

3. สภาพการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การเข้ามามีบทบาท เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและร่างหลักสูตร ให้ความคิดเห็น

ที่เป็นการสร้างสรรค์แนะนำแนวทางที่ถูกต้องและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

3.1 การจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะของท้องถิ่นเพื่อการศึกษา

3.2 การกำหนดความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น หมายถึง การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ เพื่อการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่น

3.3 การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาหรือเป้าหมายของการจัดการศึกษาท้องถิ่น คือ พัฒนาได้ต้องพิจารณาจาก ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหลังจากท้องถิ่นกำหนดเป้าหมายการพัฒนาแล้ว และวิเคราะห์แนวทางเลือกและการปฏิบัติ

3.4 การจัดทำคำอธิบายรายวิชา เนื้อหา และกิจกรรม หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอนจากหลักสูตรแม่บท เพื่อการศึกษาสภาพปัจจัยองค์ประกอบต่อการเรียนการสอน รายวิชา หนังสือ สื่อ แนวการสอนของหลักสูตรท้องถิ่น

3.5 การจัดทำแผนการสอน คู่มือครู และสื่อ หมายถึง การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง โดยกำหนดสาระสำคัญจุดประสงค์เพื่อหา กิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อปรับแผนการสอนสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

3.6 การปรับปรุงและพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรต้องอาศัยปัจจัยทางสังคมเป็นแนวทาง เพื่อให้หลักสูตรพื้นสภาพสังคมให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และควรนำไปใช้และปรับปรุงพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์เหมาะสมตามเจตนารมย์

4. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง อุปสรรคคือข้อขัดข้องของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการให้ความร่วมมือพัฒนาหลักสูตรและการร่วมติดตามประเมินผล

5. แนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง เป็นตัวแทนผู้ปกครององค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนจากชุมชน ศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

7. ตำแหน่ง หมายถึง การดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในงานวิจัยนี้ จำแนกเป็น

7.1 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกจากผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนศิษย์เก่า ให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7.2 คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

7.3 กรรมการและเลขานุการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

8. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนในด้านจำนวนนักเรียนที่แบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

8.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

8.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวน 121-300 คน

8.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301 คน

9. รายได้ของชุมชน หมายถึง สภาพชุมชนโดยแบ่งชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีรายได้ และเป็นเกณฑ์พิจารณา คือ อบต. ชั้นที่ 1 มีรายได้ 20 ล้านบาทขึ้นไป และองค์การบริหารส่วนตำบล.ชั้นที่ 2 มีรายได้ 12-20 ล้านบาท

10. เขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก หมายถึง พื้นที่ในจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ซึ่งนโยบายของรัฐบาลกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม